УДК 658.15:005.334:347.736; JEL classification: G33, M11, O22 DOI: https://doi.org/10.36887/2415-8453-2026-3-66

Пелещак Олег Романович, здобувач ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка», Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, м. Дрогобич, Україна

Peleshchak Oleh, PhD student in Economics (Specialty 051 Economics), Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Drohobych, Ukraine, https://orcid.org/0000-0002-2785-7464

СПЕЦІАЛЬНІ ІНДИКАТОРИ ТА МАТРИЦІ ОЦІНЮВАННЯ САНАЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В РИЗИКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ

SPECIAL INDICATORS AND MATRICES FOR ASSESSING AN ENTERPRISE'S RESTRUCTURING CAPACITY IN A RISKY ENVIRONMENT

Пелещак О. Р. Спеціальні індикатори та матриці оцінювання санаційної спроможності підприємства в ризиковому середовищі. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2026. Том 11. № 3. С. 375 – 378.

Peleshchak O. Special indicators and matrices for assessing an enterprise's restructuring capacity in a risky environment. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*. 2026. Volume 11. № 3. pp. 375 – 378.

У статті досліджено теоретико-методичні засади оцінювання санаційної спроможності підприємства в умовах ризикового економічного середовища. Обґрунтовано, що традиційні підходи, які базуються переважно на аналізі ліквідності, платоспроможності та інтегральних моделях прогнозування банкрутства, не забезпечують комплексної оцінки можливостей підприємства щодо успішного проходження процедури фінансового оздоровлення. Доведено необхідність переходу від статичного аналізу фінансового стану до інтегрованого оцінювання відновлювального потенціалу, яке враховує взаємодію фінансових, операційних, макроекономічних і судово-інституційних чинників. Запропоновано авторський методичний підхід до оцінювання санаційної спроможності підприємства, основу якого становить судово-адаптивний індикатор санаційної спроможності SASC, що поєднує скоригований грошовий потік із сукупним ризиком санації. На відміну від наявних методик, запропонований індикатор дозволяє оцінювати не лише фінансові передумови відновлення діяльності, а й вплив інституційного середовища та правових ризиків на можливість реалізації санаційного сценарію. Для поглиблення управлінської інтерпретації результатів розроблено матрицю реальної санаційної спроможності, яка інтегрує економічну адаптивність підприємства із судовою передбачуваністю, а також матрицю вибору сценарію санації залежно від стадії розвитку фінансової кризи. Це забезпечує диференційований підхід до прийняття управлінських рішень з урахуванням інтенсивності кризових процесів та особливостей функціонування підприємства. Удосконалено методичний інструментарій оцінювання шляхом доповнення його інтегральним індексом санаційної вразливості ISV, який характеризує силу дестабілізуючого впливу внутрішніх і зовнішніх ризиків та використовується спільно з індикатором SASC для формування комплексної карти управлінських рішень. Поєднання зазначених індикаторів із матричними моделями дозволяє підвищити обґрунтованість вибору між санаційним і ліквідаційним сценаріями, мінімізувати ризик помилкової оцінки відновлювального потенціалу підприємства та забезпечити своєчасне коригування заходів фінансового оздоровлення відповідно до зміни кризової ситуації.

Ключові слова: *санація підприємства, індикатори, економіко-правове забезпечення, загроза неплатоспроможності, потенціал відновлення платоспроможності, кризове середовище, превентивна реструктуризація, антикризове управління.*

This article examines the theoretical and methodological foundations for assessing a company's restructuring capacity in a risky economic environment. It is argued that traditional approaches, which are based primarily on liquidity and solvency analyses and on integrated bankruptcy prediction models, do not provide a comprehensive assessment of an enterprise's ability to successfully undergo financial rehabilitation. The necessity of transitioning from a static analysis of financial condition to an integrated assessment of recovery potential-which takes into account the interaction of financial, operational, macroeconomic, and judicial-institutional factors-is demonstrated. The authors propose a methodological approach to assessing an enterprise's rehabilitation capacity, based on the judicially adaptive rehabilitation capacity indicator (SASC), which combines adjusted cash flow with the aggregate rehabilitation risk. Unlike existing methods, the proposed indicator allows for the assessment not only of the financial prerequisites for resuming operations but also of the impact of the institutional environment and legal risks on the feasibility of a restructuring scenario. To deepen the managerial interpretation of the results, a matrix of actual restructuring capacity has been developed that integrates the enterprise's economic adaptability with judicial predictability, and a matrix for selecting a restructuring scenario based on the stage of the financial crisis. This ensures a differentiated approach to managerial decision-making, taking into account the intensity of crisis processes and the specific characteristics of the enterprise's operations. The methodological toolkit for assessment has been improved by supplementing it with the integral restructuring vulnerability index (ISV), which quantifies the strength of the destabilizing impact of internal and external risks and is used alongside the SASC indicator to form a comprehensive map of managerial decisions. Combining these indicators with matrix models improves the soundness of the choice between restructuring and liquidation scenarios, minimizes the risk of misjudging the enterprise's recovery potential, and ensures the timely adjustment of financial recovery measures in response to changes in the crisis.

Keywords: *enterprise rehabilitation, indicators, economic and legal framework, threat of insolvency, potential for restoring solvency, crisis environment, preventive restructuring, crisis management.*

Вступ

Оцінка санаційної спроможності підприємства є одним із ключових етапів ухвалення рішення щодо доцільності фінансового оздоровлення. Саме на цьому етапі визначається, чи має підприємство потенціал не лише тимчасово стабілізувати грошові потоки, а й пройти процедуру санації без втрати виробничого ядра, керованості та економічної перспективності.

На практиці цю оцінку часто підміняють аналізом ліквідності або окремих показників фінансової стійкості. За ризикових умов таке спрощення є небезпечним, оскільки підприємство може демонструвати прийнятні поточні показники, але не витримувати процедурного тиску, часової невизначеності чи поведінкової конфліктності учасників. Тому потрібна система, яка поєднує фінансовий, інституційний і фазовий виміри оцінювання.

Не менш важливим є врахування того, що ефективність фінансового оздоровлення визначається не лише обсягом наявних ресурсів, а й здатністю підприємства адаптуватися до змін зовнішнього середовища протягом усього процесу санації. У сучасних умовах функціонування економіки кризові явища дедалі частіше мають комплексний характер і формуються під одночасним впливом макроекономічних, фінансових, інституційних, правових та поведінкових чинників. За таких обставин навіть підприємства зі значним виробничим потенціалом можуть втрачати можливість реалізації санаційних заходів унаслідок несприятливих змін регуляторного середовища, тривалих судових процедур, погіршення доступу до фінансових ресурсів або втрати довіри з боку кредиторів і контрагентів.

Крім того, сучасні процедури неплатоспроможності дедалі більше орієнтуються не на формальне відновлення ліквідності, а на забезпечення довгострокової життєздатності підприємства. Це означає, що оцінювання санаційної спроможності має враховувати здатність підприємства підтримувати операційну діяльність, забезпечувати стабільність виробничих процесів, виконувати договірні зобов'язання та своєчасно адаптуватися до змін ринкової кон'юнктури. Відповідно, критерії прийняття управлінських рішень повинні виходити за межі аналізу бухгалтерських показників і включати оцінку стійкості бізнес-моделі, гнучкості організаційної структури та ефективності взаємодії із зовнішніми стейкхолдерами. Особливої актуальності зазначений підхід набуває в умовах воєнної економіки України, коли значна

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons CC-BY 4.0

© Пелещак Олег Романович, 2026

кількість підприємств одночасно стикається з порушенням логістичних ланцюгів, міграцією трудових ресурсів, зміною структури попиту, руйнуванням виробничої інфраструктури та високою невизначеністю інвестиційного середовища. За таких умов традиційні фінансові моделі дедалі частіше втрачають прогностичну здатність, оскільки вони були сформовані для функціонування в умовах відносно стабільної економічної системи. Це зумовлює необхідність пошуку нових підходів до оцінювання санаційної спроможності, які дозволяли б інтегрувати кількісні фінансові параметри з якісними характеристиками адаптивності підприємства до зовнішніх шоків.

Водночас процес фінансового оздоровлення доцільно розглядати як безперервний цикл ухвалення управлінських рішень, у межах якого результати кожного попереднього етапу впливають на параметри наступного. За такої логіки оцінювання санаційної спроможності перестає бути одноразовою процедурою і трансформується в систему постійного моніторингу змін фінансового стану, ризикового профілю підприємства та ефективності вже реалізованих антикризових заходів. Саме така динамічна модель оцінювання забезпечує своєчасне коригування управлінських рішень і підвищує ймовірність успішного завершення процедури санації.

Класичні моделі прогнозування банкрутства та оцінки фінансової стійкості [1-6] створили важливу основу для аналізу кризових станів підприємства. Проте вони не призначалися для пояснення санаційної життєздатності у процедурно складному середовищі. Вони фіксують ризик дефолту, але не відповідають на питання, чи здатне підприємство пройти шлях від кризи до відновлення.

У дослідженнях дедалі частіше акцентується потреба в комплексному оцінюванні відновлювального потенціалу [7-11]. Однак система спеціальних індикаторів і матриць, яка б поєднувала грошовий потік, сукупний ризик, судову передбачуваність та фазу кризи, залишається недостатньо розробленою

Формулювання цілей статті

Метою статті є розроблення системи спеціальних індикаторів і матриць оцінки санаційної спроможності підприємства у ризиковому середовищі для підвищення обґрунтованості вибору між санаційним і ліквідаційним сценаріями.

Виклад основного матеріалу дослідження

Санаційну спроможність доцільно визначати як інтегровану здатність підприємства забезпечити відновлення платоспроможності, зберегти операційне ядро, адаптуватися до правового режиму процедури та підтримати мінімально необхідний рівень керованості протягом усього циклу оздоровлення. Таке трактування переводить оцінювання з площини короткострокового фінансового аналізу в площину стратегічної життєздатності.

Запропоноване трактування санаційної спроможності передбачає зміну підходу до розуміння кризового стану підприємства. Якщо традиційний фінансовий аналіз переважно концентрується на виявленні негативних тенденцій у структурі активів, капіталу, ліквідності чи платоспроможності, то стратегічний підхід орієнтується на визначення потенціалу підприємства щодо відновлення економічної рівноваги після завершення кризового впливу. За таких умов навіть істотне погіршення фінансових показників не може автоматично свідчити про відсутність перспектив санації, оскільки ключового значення набувають швидкість адаптації підприємства, якість управлінських рішень та можливість мобілізації внутрішніх і зовнішніх ресурсів.

Доцільно також враховувати, що санаційна спроможність формується під впливом значної кількості взаємозалежних факторів, які характеризуються різною природою виникнення та неоднаковою швидкістю зміни. Частина з них має переважно фінансовий характер і відображає здатність підприємства генерувати позитивний грошовий потік, підтримувати прийнятний рівень ліквідності та виконувати свої боргові зобов'язання. Інша група факторів пов'язана з виробничою діяльністю та визначає можливість збереження операційної безперервності, конкурентоспроможності продукції, кадрового потенціалу та ринкових позицій. Окрему роль відіграють інституційні фактори, які характеризують стабільність нормативно-правового середовища, ефективність судового захисту, тривалість процедур неплатоспроможності та рівень правової визначеності для всіх учасників санаційного процесу.

Саме комплексний характер зазначених взаємозв'язків пояснює, чому оцінювання санаційної спроможності не може ґрунтуватися лише на використанні окремих фінансових коефіцієнтів або інтегральних моделей прогнозування банкрутства. Навіть високі значення окремих показників можуть приховувати накопичення структурних проблем, які проявляться вже під час реалізації санаційних заходів. Водночас підприємства зі складною фінансовою ситуацією можуть демонструвати значний потенціал для відновлення завдяки ефективній системі управління, стабільним виробничим процесам або підтримці стратегічних інвесторів. Це підтверджує необхідність переходу від оцінювання статичного фінансового стану до аналізу адаптивної здатності підприємства функціонувати в умовах тривалих кризових змін [1].

У практиці антикризового управління такий підхід дозволяє розглядати санаційну спроможність як динамічну категорію, що змінюється залежно від результативності управлінських рішень, швидкості реалізації заходів фінансового оздоровлення та інтенсивності зовнішніх ризиків. Відповідно, система її оцінювання повинна забезпечувати не лише одноразове визначення рівня кризового стану, а й можливість регулярного оновлення інформації для своєчасного коригування подальших управлінських дій.

Базовим елементом пропонованої системи є судово-адаптивний індикатор санаційної спроможності (SASC). Його призначення полягає в узгодженні потенціалу генерування грошового потоку з рівнем сукупного ризику, включаючи судово-інституційний компонент.

$$SASC = CF_adj / R_s$$

де: CF_adj – скоригований грошовий потік підприємства; R_s – сукупний ризик санації, який формується як сума фінансового, операційного, макроекономічного та судово-інституційного ризиків.

$$R_s = R_f + R_o + R_m + R_si$$

Інтерпретація індикатора у межах цієї статті є такою: SASC > 1 означає наявність потенціалу для реалізації санації; SASC, близький до одиниці, свідчить про напружену, але потенційно керовану ситуацію; SASC < 1 відображає високу ймовірність того, що економічні ресурси не компенсують сукупного ризику.

Запропонована структура сукупного ризику відображає сучасне розуміння багатофакторної природи санаційних процесів. На відміну від традиційних моделей, у яких основна увага приділяється фінансовим параметрам діяльності підприємства, запропонований підхід передбачає інтеграцію кількох груп ризиків, кожна з яких може стати визначальною на окремому етапі фінансового оздоровлення [2-3]. Це дозволяє уникнути ситуацій, коли позитивна оцінка фінансового стану маскує наявність істотних процедурних або організаційних загроз.

Фінансовий компонент ризику характеризує можливість підприємства підтримувати необхідний рівень ліквідності, своєчасно виконувати платіжні зобов'язання та генерувати достатній обсяг грошового потоку для фінансування санаційних заходів. Його значення безпосередньо залежить від структури капіталу, вартості залучених

ресурсів, рівня дебіторської та кредиторської заборгованості, а також стабільності доходів від основної діяльності. Операційний ризик відображає здатність підприємства забезпечувати безперервність виробничих процесів, підтримувати необхідний рівень продуктивності, виконувати договірні зобов'язання перед споживачами та швидко адаптуватися до змін ринкової кон'юнктури. За сучасних умов саме цей компонент нерідко визначає реальні перспективи успішного завершення санації, оскільки навіть фінансово забезпечене підприємство не зможе відновити платоспроможність за умови системних порушень у виробничій діяльності.

Макроекономічний ризик характеризує вплив зовнішнього економічного середовища на результати фінансового оздоровлення. До його складу належать інфляційні процеси, валютні коливання, зміна відсоткових ставок, нестабільність внутрішнього попиту, погіршення інвестиційного клімату, логістичні обмеження та інші фактори, які підприємство практично не може контролювати самостійно. Саме тому врахування макроекономічного компонента забезпечує більш реалістичне прогнозування перспектив реалізації санаційної програми.

Особливістю запропонованої моделі є включення до структури сукупного ризику судово-інституційного компонента. Його необхідність обумовлена тим, що ефективність фінансової санації значною мірою залежить від тривалості судових процедур, прогнозованості правозастосовної практики, швидкості ухвалення процесуальних рішень і рівня захисту прав усіх учасників провадження. За високої судової невизначеності навіть економічно обґрунтовані програми санації можуть втрачати практичну реалізованість через істотне збільшення часових витрат, зростання транзакційних витрат або виникнення додаткових конфліктів між кредиторами та боржником [5].

Таблиця 1. Порогові значення судово-адаптивного індикатора санаційної спроможності (SASC) та сценарії реалізації санації

Значення SASC	Інтерпретація	Рекомендований сценарій
> 1,20	висока санаційна спроможність	превентивна або активна санація
1,00–1,20	помірна санаційна спроможність	санація з посиленим моніторингом
< 1,00	низька санаційна спроможність	комбінований сценарій або ліквідаційна альтернатива

Джерело: складено автором

Таким чином, сукупний ризик санації є інтегральною характеристикою умов, за яких здійснюється фінансове оздоровлення підприємства. Його використання в структурі індикатора SASC дозволяє поєднати оцінювання внутрішнього економічного потенціалу підприємства з урахуванням впливу зовнішніх факторів, що істотно підвищує об'єктивність ухвалення управлінських рішень щодо доцільності реалізації санаційних процедур.

Формалізація SASC та його порогова інтерпретація застосовуються як авторський індикативний інструмент для оцінювання санаційної спроможності. (табл. 1).

Окреме значення SASC не дає повної картини, оскільки не розкриває співвідношення між економічною адаптивністю підприємства та рівнем судової передбачуваності. Для цього пропонується матриця реальної санаційної спроможності, яка поєднує два виміри та дозволяє класифікувати ситуацію за типами (табл. 2).

Таблиця 2. Матриця оцінювання реальної санаційної спроможності підприємства за рівнем економічної адаптивності та судової передбачуваності

Економічна адаптивність	Судова передбачуваність	Тип стану	Зміст рішення
Висока	Висока	Системна санація	план має добру економічну і процедурну базу
Висока	Низька	Нестійка санація	необхідне посилення правового захисту та резервів
Низька	Висока	Формальна санація	потрібна глибока операційно-фінансова реконфігурація
Низька	Низька	Ліквідаційна зона	санація економічно сумнівна

Джерело: складено автором

Іншим інструментом є матриця, яка інтегрує рівень санаційної спроможності з фазою фінансової кризи. Її використання потрібне тому, що однакове значення SASC має різний управлінський зміст на різних стадіях розвитку кризи. Те, що є прийнятним на латентній фазі, може бути недостатнім у гострій або критичній фазі (табл. 3).

Таблиця 3. Матриця вибору сценарію санації залежно від фази фінансової кризи та рівня санаційної спроможності

Фаза кризи	Висока спроможність	Помірна спроможність	Низька спроможність
Латентна	превентивне оздоровлення	локальна корекція	точкові захисні заходи
Фінансова напруга	активна санація	санація з резервним контуром	ризик швидкого загострення
Гостра криза	інтенсивна санація	комбінований сценарій	межа економічної доцільності
Критична неспроможність	вузьке вікно для відновлення	перевага ліквідаційно-комбінованих рішень	ліквідаційна альтернатива

Джерело: складено автором

Послідовність застосування пропонованої системи така. На першому етапі розраховується SASC як кількісна база для оцінювання. На другому етапі визначається тип стану за допомогою матриці реальної санаційної спроможності. На третьому етапі, з урахуванням фази кризи, обирається один із сценаріїв дій: превентивна санація, активне фінансове оздоровлення, комбінований режим або ліквідаційна альтернатива.

Такий підхід дозволяє уникнути двох типових помилок. Перша – завищення відновлювального потенціалу через опору лише на фінансові коефіцієнти. Друга – передчасна відмова від санації без врахування того, що за певної фази кризи й за наявності судової передбачуваності підприємство може зберігати реалістичний шанс на відновлення.

Для підвищення завершеності методики кількісну оцінку санаційної спроможності доцільно поєднати з пороговими режимами. Ключову роль тут відіграє інтегральний індекс санаційної вразливості ISV, який відображає не здатність до відновлення, а силу дестабілізуючого впливу на підприємство.

$$ISV = \alpha F + \beta O + \gamma M + \delta J$$

де: ISV – інтегральний індекс санаційної вразливості; F – фінансова нестабільність; O – операційна дестабілізація; M - макроекономічний тиск; J – судово-інституційний ризик. Поєднане застосування SASC та ISV дає змогу одночасно оцінювати здатність до відновлення та силу дестабілізаційного тиску.

Індекс ISV у межах цієї статті використано як авторський інструмент для порогової інтерпретації кризової вразливості підприємства.

У прикладному використанні доцільно трактувати ISV < 1 як прийнятний рівень вразливості, ISV у межах 1-2 – як зону напруженої стійкості, а ISV > 2 – як критичну зону, що потребує негайного перегляду санаційного сценарію.

Практичне використання системи доцільно здійснювати у такій послідовності: спочатку визначається рівень вразливості за ISV, далі обчислюється SASC, після чого підприємство позиціонується в матриці реальної санаційної спроможності та матриці «фаза фінансової кризи – санаційна спроможність». Це дозволяє поєднати кількісну оцінку з управлінською інтерпретацією та вибором сценарію дій.

У практиці антикризового управління такий приклад доцільно оформлювати як коротку карту рішення: значення ISV визначає силу дестабілізаційного тиску, SASC — потенціал відновлення, а матриці — рекомендований сценарій дій [8]. Це спрощує використання моделі кредиторами, консультантами та арбітражними керуючими.

Припустимо, що підприємство має скоригований грошовий потік CF_adj = 12 млн грн, а сукупний ризик санації R_s = 10. У такому разі SASC = 1,20, що відповідає межі між помірною та високою санаційною спроможністю. Якщо при цьому інтегральний індекс санаційної вразливості ISV дорівнює 0,42 і підприємство перебуває у фазі фінансової напруги, воно потрапляє до зони активної санації з посиленим моніторингом. Зростання ISV до 0,70 за незмінного SASC переводить його у межову життєздатність, де необхідні глибша реструктуризація, резервні тригери та зіставлення санації з ліквідаційною альтернативою (табл. 4).

Таблиця 4. Інтерпретація комбінацій показників SASC та ISV і вибір управлінських рішень щодо санації підприємства

Комбінація показників	Діагноз	Управлінське рішення
SASC > 1; ISV низький	стійка санаційна зона	реалізація базового санаційного сценарію
SASC > 1; ISV середній	потенціал санації з підвищеним контролем	запуск санації з резервними тригерами
SASC ≈ 1; ISV високий	межова життєздатність	глибока реструктуризація та перегляд плану
SASC < 1; ISV високий	ліквідаційний ризик	порівняння санації з ліквідацією та захисні заходи

Джерело: складено автором

Такий підхід показує, за яким підприємство недоцільно оцінювати лише через поточну ліквідність або окремі коефіцієнти фінансової стійкості. Адже запропоновано інтегроване поєднання грошового потоку, сукупного ризику, судової передбачуваності та фази кризи в єдиній системі оцінювання, а також розроблено судово-адаптивний індикатор SASC і дві матриці управлінської інтерпретації результатів.

Висновки та перспективи подальших розвідок

У результаті дослідження обґрунтовано, що оцінювання санаційної спроможності підприємства в умовах ризикового економічного середовища має здійснюватися не лише на основі традиційних показників фінансового стану, а як комплексна характеристика здатності суб'єкта господарювання забезпечити ефективне фінансове оздоровлення за умов впливу внутрішніх і зовнішніх дестабілізуючих чинників. Запропонований методичний підхід базується на інтеграції кількісного оцінювання потенціалу відновлення з урахуванням сукупного ризику, судово-інституційних особливостей і стадії розвитку кризових процесів. Це дозволяє перейти від статичного аналізу фінансової неспроможності до комплексної оцінки реалістичності реалізації санаційного сценарію, орієнтованої на прийняття економічно обґрунтованих управлінських рішень.

Встановлено, що практична ефективність запропонованої системи визначається поєднанням судово-адаптивного індикатора санаційної спроможності SASC, інтегрального індексу санаційної вразливості ISV та матричних моделей управлінської інтерпретації, які забезпечують диференціацію підприємств за рівнем їхньої відновлювальної спроможності, ступенем кризової вразливості та відповідністю до конкретних сценаріїв фінансового оздоровлення. Запропонований інструментарій формує цілісну методичну основу для вибору між санаційним і ліквідаційним сценаріями, підвищує обґрунтованість управлінських рішень на всіх етапах антикризового управління та може бути використаний керівниками підприємств, кредиторами, арбітражними керуючими й іншими учасниками процедур неплатоспроможності під час розроблення, оцінювання, моніторингу та коригування заходів фінансової санації.

Література

1. Терещенко О. О. Фінансова санація та банкрутство підприємств. Київ : КНЕУ, 2000. 412 с.
2. Лігоненко Л. О. Антикризове управління підприємством. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. 824 с.
3. Зеліско І. М. Управління фінансовою санацією підприємства. Київ : ЦП «КОМПРИНТ», 2015. 320 с.
4. Білоконь Т. М., Несен Л. М. Санація підприємств: організаційно-економічний механізм : монографія. Вінниця : ВНТУ, 2010. 152 с.
5. Гасанов С. С., Штангрет А. М., Котляревський Я. В., Мельников О. В., Мінаєва Т. С. Фінансова санація: теоретичні та прикладні аспекти. Київ : ДННУ «Акад. фін. упр.», 2013. 308 с.
6. Воробйов В. І., Штангрет А. М., Петрашова О. М., Мельников О. В. Антикризове управління та фінансова санація підприємств. Київ : УкрНДІСВД, 2011. 396 с.
7. North D. C. Institutions. *Journal of Economic Perspectives*. 1991. Vol. 5, No. 1. P. 97–112.
8. Williamson O. E. The Economics of Organization: The Transaction Cost Approach. *American Journal of Sociology*. 1981. Vol. 87, No. 3. P. 548–577.
9. Altman E. I. Financial Ratios, Discriminant Analysis and the Prediction of Corporate Bankruptcy. *The Journal of Finance*. 1968. Vol. 23, No. 4. P. 589–609.
10. Beaver W. H. Financial Ratios as Predictors of Failure. *Journal of Accounting Research*. 1966. Vol. 4. P. 71–111.
11. Taffler R. J. The Assessment of Company Solvency and Performance Using a Statistical Model. *Accounting and Business Research*. 1983. Vol. 13, No. 52. P. 295–308.

References

1. Tereshchenko, O. O. (2000). Finansova sanatsiia ta bankrutstvo pidpryiemstv [Financial rehabilitation and bankruptcy of enterprises]. Kyiv: KNEU.
2. Lihonenko, L. O. (2005). Antykryzove upravlinnia pidpryiemstvom [Anti-crisis management of an enterprise]. Kyiv: Kyiv National University of Trade and Economics.
3. Zelisko, I. M. (2015). Upravlinnia finansovoiu sanatsiieiu pidpryiemstva [Management of financial rehabilitation of an enterprise]. Kyiv: TsP «KOMPRYNT».
4. Bilokon, T. M., & Nesen, L. M. (2010). Sanatsiia pidpryiemstv: orhanizatsiino-ekonomichnyi mekhanizm [Financial rehabilitation of enterprises: Organizational and economic mechanism]. Vinnytsia: VNTU.
5. Hasanov, S. S., Shtanhret, A. M., Kotliarevskyi, Ya. V., Melnykov, O. V., & Minaieva, T. S. (2013). Finansova sanatsiia: teoretychni ta prykladni aspekty [Financial rehabilitation: Theoretical and applied aspects]. Kyiv: DNNU «Akad. fin. upr.».
6. Vorobiov, V. I., Shtanhret, A. M., Petrashova, O. M., & Melnykov, O. V. (2011). Antykryzove upravlinnia ta finansova sanatsiia pidpryiemstv [Anti-crisis management and financial rehabilitation of enterprises]. Kyiv: UkrNDISVD.
7. North, D. C. (1991). Institutions. *Journal of Economic Perspectives*, 5(1), 97–112. DOI: 10.1257/jep.5.1.97.
8. Williamson, O. E. (1981). The Economics of Organization: The Transaction Cost Approach. *American Journal of Sociology*, 87(3), 548–577. DOI: 10.1086/227496.
9. Altman, E. I. (1968). Financial Ratios, Discriminant Analysis and the Prediction of Corporate Bankruptcy. *The Journal of Finance*, 23(4), 589–609.
10. Beaver, W. H. (1966). Financial Ratios as Predictors of Failure. *Journal of Accounting Research*, 4, 71–111.
11. Taffler, R. J. (1983). The Assessment of Company Solvency and Performance Using a Statistical Model. *Accounting and Business Research*, 13(52), 295–308.

Стаття надійшла до редакції / Received 05.08.2026 **Прийнята до друку / Accepted 12.08.2026**
Опубліковано/ Published 03.09.2026